

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 18. De multis aliis modis acquirendi beneficia Ecclesiastica, &
potissimum de triennali pacifica possessione, ac de rescriptis Apostolicis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](#)

Secundum quod pro praxi hic notandum occurreret. Quando collatio beneficii spectat ad inferiores Episcopos, etiam si regulares sint exempti (de quo Rebiffus in sequenti num. 37.) illis negligentibus, ad hunc fieri deuolutionem, nisi consuetudo, vel priuilegium sit in contrarium, ex Clementina vniuersitate, De supplenda negligentia Praelatorum, vbi glossa ad verbum Locorum (& post eam Doctores teste Rebiffu in praecedenti nu. 25.) notat eam deuolutionem fieri ad Episcopum loci in quo situm est beneficium, etiam si collator negligens, subiicit alteri Episcopo. Adverte tamen ex eadem glossa ad verbum Dispositionem, (& ex alio Rebiffus confequentur notat nu. 26.) collegio negligentem eligere, aut patrono negligentem facere representationem intra tempus a iure constitutum, deuolutionem fieri ad habentem ius Ordinarium confirmandi, aut instituendi: sive sit Episcopus, sive alius.

Tertium notandum est. Quod quando collatio non est sortita cum effectum, aut quia est cui facta est noluit acceperat, aut quia post consensum renunciavit iuri suo aut mortuis est: aut laborat aliquo virio talem effectum impedit: cundem collatorem habere terminum temporis a iure constituti: sive trium, sive quatuor, sive sex mensium: perinde ac si beneficium de nouo vacaret, ex cap. Slectio. De electione, in 6.

Quartum est. Deuolutionem fieri cum qualitatibus, & personis, quae erant in prima collatione ex Clementina, De supplenda negligentia Praelatorum. Quod Rebiffus in sequenti num. 40. notans, infert quod si Episcopus beneficium conferre debuit nominato, debebit & Archiepiscopum, ad quem deuolutum est ius. Item si beneficium conferri alicui de genere fundatoris, debebit quoque is ad quem ius conferendi fuerit deuolutum, tali conferre.

Quintum est. Sede vacante ius conferendi beneficia non deuolui ad Capitulum ex cap. 2. Ne sede vacante, De quare num. 101. & 102. Rebiffus.

Sextum est. Quando sit deuolutor ad plures Superiorates gradatim, quemlibet eorum habere sex menses a die notitiae deuolutionis, sicut habet Ordinarius collator a die notitiae vacationis. Quod Lambentinus De iure patronatus lib. 2. par. 3. quest. 2. art. 8. ex aliis referens, addit: quando sit deuolutor a patrino laico ad Ordinarius, qui ius habet instituendi, hunc habere sex menses ad instar ceterorum ordinariorum collatorum: quamvis patronus ipse tantum habeat quatuor menses ad presentandum: quia ius in quod per deuolutionem succeditur, mutatur mutata qualitate personæ, & accipit rationem iuris conferendi beneficium: cum antea tantum esset instituendi. Sicque ex eod. autore, quia quilibet Superiorum ad quos gradatim fit deuolutio, habet suos sex menses fieri potest aliquando, vt Ecclesia per annum vacet, & amplius. In quo tempore Episcopus tenetur talem Ecclesiam commendare alicui Clerico idoneo, qui tanquam custos, & tutor eam gubernet.

Potremus notandum est. Iure deuoluto impetrantem beneficium, teneri declarare modum vacationis: quia collatio ei alioqui non suffragabitur, vt ex regulis Canoniz habet Rebiffus in lape cit. tit. nu. 103.

Supradictum quintus, & ultimus modus, quo inualida est collatio beneficii: scilicet cum collator ob aliquod suum peccatum commissionis perdit autoritatem conferendi beneficium: quale peccatum commitit is qui beneficium curatum, vel dignitatem confert ei, qui non est dignus, nec seruat ea, quæ ius requirit; cap. Quid in cunctis, De electione, §. finali: vel confert ei qui residere non potest, ex cap. Quid nonnulli, De Clericis non residentibus: aut qui confirmit electionem indigni: quem amittere potestatem confirmandi secundum electum, habetur ex cap. Nihile est, De electione. Ceterum in beneficiis Episcopatu inferioribus, deuolutio ob delictum sit eodem modo, quo ob negligentiam. In Episcopatibus vero, fit statim ad Papam, per textum in cap. Quoniam, De electione, in 6. Vbi nota quod ex aliis habet Rebiffus in eodem titulo? De deuolutionib. nu. 19. & 20. quando delictum est omnium electorum, deuolutionem, vt dictum

est fieri ad summum Pontificem? quod si tantum aliqui deliquerint utpote quia pars Canonorum elegit indicium, vel omittit formam a iure praescriptam non fieri deuolutionem, sed electionem manere peccatis illos, qui non peccauerunt, ex cap. Gratum, De postulat. Praelatio esse potest, quod delinquentes, tunc pro mortuis habeantur moraliter.

CAPUT XVIII.

De multis alius legitimis modis acquirendi beneficia,
& per summum de triennale pacifica possessione,
& rescriptis Apostolicis.

SUMMARIUM.

- 256 Qui sunt tales modi.
- 257 Detractione beneficii ab una Ecclesia ad aliam.
- 258 Acquisitio beneficii per triennale possesso nem pacificam.
- 259 Regula Cancellerie in qua fundatur eadem acquisitione locum habet non modo in externo, sed etiam in consenserit foro.
- 260 Conditions necessaria, vt illius decretum procedat, ac advertenda circa prim. in que est habere titulum saltem collatum.
- 261 Non iuu. in ture decreto, qui ne coloratum quidem titulum habent.
- 262 Circa secundam conditionem notanda de intruso: & alia, de violento.
- 263 Circaterciat conditionem notanda, de triennio ad eam pertinente.
- 264 Notanda circa quartam, que est pacifica possessionis longa fidei.
- 265 Differenti rescripti a careris constitutionibus Apostolicis, & triplex illius genus.
- 266 Eius usus a Concl. Trid. prohibitus ob abusum, qui si absit, ille potest esse licitus.
- 267 Rescriptum non extenditur ad beneficia nominatim iure excepta, & quoniam eas sint.
- 268 Quid incumbat ei pro quo promouendo concessum est rescriptum Apostolicum.
- 269 Quid contra agere posse illiusorum intercessit.
- 270 Quid acquiratur per rescriptum Apostolicum.
- 271 Concurrentibus pluribus mandatariis, quis coram preferatur.
- 272 Notandum de rescripto seu literis in forma pauperum.
- 273 Peccatum est in reale, tam confesse incapa, quam incapace accipere beneficium Ecclesiasticum.
- 274 Panem queat peccatum sequuntur.

PRATER haec tenus exppositos, sunt adhuc alij debiti modi acquirendi beneficia: vnu per renunciationem a beneficiario factam. Alter per permutationem cum alio factam: de quibus agemus in sequenti titulo, quia sunt etiam modi amittendi beneficia. Tertijs, per optionem. Nam multis in locis antiquiores Canonici solent optare meliorem præbendam vacante, iuxta cap. fin. De consuetudine, in 6. vbi glossa, in declaratione casus, notat ex communis sententia, optionem non habere locum in beneficio, que vacant ex causa permutationis. Quartus est, per commendam perpetuam. Quintus, per coadiutoriam; qua quis constitutus coadiutor cum futura successione: de quibus duobus, vi & depensione, cum cuius constitutione aliquando beneficium acquiritur, dictum est in praecedentibus. Sextus est, per examen, seu oppositionem: quando multis se mutuo opponenter, & examinatis, beneficium darut digniori, iuxta Conc. Trid. less. 24. cap. 18. Derefert, vbi modus præstabilitur seruandus in beneficiis curatis conferendis. Septimus est, per translationem.

Vocatur autem hic translatio, cum vnu Praelatus, seu beneficiarius transferr ex una ecclesia ad aliam. Vacantem intellige, quia ad nos vacante facta translatio, dicitur potius permutatione. Adgreditur primo, prohibitam esse quidem antiquo iure, Episcopi translationem, per cap. Episcopum, & ca. Propter, 7. q. 1. eo q. inter ipsum, ac ipsius Ecclesiam intercedat spirituale quoddam coniugium, q. solus Papa vt Christi in terris Vicarius dissolueat possit, ex cap. 2. & ultim. Detractione Episcopi: permisum

256.

257.

tamen esse cum iusta causa adest, ut fiat: dummodo interueniat Papæ facultas, ad id omnino necessaria, ex c. 2. & vlt. supra citatis. Ita ve nullus alius, ne quidem Patriarcha, possit talen translationem admittere, vel confirmare, ex cap. 1. cod. tit. siq; Episcopus propria autoritate se transferat sua Ecclesia in aliam, priuetur vroq; Episcopatus tam illo quem deseruit; quam illo ad quem translat, ex cap. Si quis Episcopus, 7. q. 1. & cap. penult. De translatio-ne Episcopi.

Ordinariæ autem causæ iusta translationis Episcopi, sunt: primo, hostium persequentium infestatio, iuxta cap. Tribus, De consecr. dist. 1. Deinde aeris intemperies, ex glossa prima ibidem, per cap. Quorumdam, dist. 74. Præterea populi malitia, ex seq. glossa 2. per cap. Ita nos, 25. q. 2. Postremo necessitas, vel utilitas Ecclesiarum, ex cap. Mutationes, & cap. Scias, 7. q. 1.

Adverte secunda, translationem beneficiarii inferiorum beneficiorum, puta parochialium, & aliorum quorum proutatio pertinet ad Episcopum, ab hoc eodem fieri posse: quia id non est contra ius, & rationi consentaneum est, vt sicut potest de talibus beneficiis prouidere, profiteriam iusta causa interueniente, perinde conferre habenti aliud, ac non habenti. Attamen quia tunc vacabit Ecclesia à qua fit ad aliam translatione, debet simul tali provideri de alio idoneo pastore.

SECTIO PRIOR.

De trienniū pacifica possessione.

258.

Octauis modus est, per pacificam possessionem triennalem, ex regula Cancellariae, de triennali possessor: ad quam Gomesius 63. questiones disputat, & Azotus decem, in 2. par. Moral. Instit. lib. 7. cap. 35. in cuius initio hæc verba eiusdem regulæ refert post Gomelium: Item voluit & ordinavit Dominus noster, quod si qui quecumque Ecclesiastica beneficia, qualiacumque sint, absque simoniaco ingressu ex Apostolica, vel ordinaria collatione, aut electione, aut electionis huiusmodi confirmatione, seu presentatione, & institutione illorum, ad quos beneficiorum huiusmodi collatio, prouisio, electio, & presentatione, seu quaevis alia dispositio pertinet, per triennium pacifice possederit: dummodo in beneficiis (si dispositioni Apostolica ex aliqua reservatione generali, in corpore iuriis clausa, reseruata fuerit) se non intraverit: super huiusmodi beneficiis taliter possessis molestatu nequeat: nec non imperatione de beneficiis ipsi: sic possessis factas, irritas, & inanes censeri debere decrevit: antiquas lites super illis moras penitus extinguendo. Addit Azotus regulæ authorem fuisse Calixtum tertium, quem posteriores deinde Summi Pontifices sunt imitati. Circum eam autem pro praxi.

Notandum est primo, quod sicut in rebus ceteris possesso pacifica, per tempus praescriptum legibus causa est ne earum dominium amittatur (de qua diximus ex possesso in preced. lib. 10. cap. 20.) sicutiam triennalem beneficii possessionem pacificam causam esse iuxta memoriam regulam, ne beneficiarius eo priuetur, aut ipsum tantum vacans alteri conficeratur. Censetur autem pacificus triennali possessor beneficii, qui toto triennio in illo nec de iure, nec de facto per literam turbatur: neque in se, neque in Vicario a se substituto, ex Gomelio ad eandem regulam ques. 38.

259.

Notandum est secundo, eandem regulam non tantum in foro externo, sed etiam in foro conscientia locum habere, prout docent Gomesius q. 42. versu. Nec obstat, & Rebussus in tract. De pacificis possessoribus, nu. 8. & aliquot sequentibus. Ac probatur à pari: quia sicut ex communis sententia praescriptio qua in rebus ciuilibus fit auctoritate ciuilis magistratus, locum habet in conscientia: ita etiam in causis Ecclesiasticis habere debet praescriptio, quæ fit auctoritate Papæ: vt sit ea quæ per propositam regulam de triennali pacifico possessor, est in bonum commune introducta: tum ad lites minuendas quæ solent esse innumeræ, & nonnunquam interminabiles: tum ad sola-

rium plebis, vt siuim pastorem verum agnoscent, nec falsum ipsis obsersum esse dubitant: saltem post ipsum habitur per triennium beneficij sui pacificum possessor.

Adde quod Papa statuens in eadem regula, vt talis possessor molestati nō possit, aperte indicet, quod si iuste a legitime retineat beneficium possessorum: quandoquidem per id alioqui iustus possessor prohibere petere quod siuim est, & possessor iniustus in sua iniustitia foneretur. Neq; obici potest, quod in ceteris rebus praescriptio requirat tempus triennio longius, de quo late Ludovicus Molina De iustitia & iure, tract. 2. disput. 58. & aliquot sequentibus: quia beneficia sunt bona Ecclesia, de quorum acquisitione Pontifex Romanus plenam habet disponendi auctoritatem. Neque deest in tali praescriptione sufficiens institutio: quia cum modus conferendi beneficia Ecclesiastica non sit de iure diuino, sed tantum de iure Ecclesiastico: eo ipso, quod Papa statuit ut aliquis finatur possidere beneficium, aut statuit ne in eo molesteretur, suppleret id quod deest ex vero titulo: censeturq; illud interea conferre, iuxta cap. Literas, De supplenda neglig. Praef. iuncta glossa finali.

Notandum est tertio, has conditions esse necessarias, vt eiusdem regulæ decretum procedat. Prima est, vt beneficii possessor habeat saltem titulum coloratum. Secunda, vt non sit intrusus, nec violentus. Tertia, vt possederit per triennium integrum. Quarta, vt possederit pacifice, & bona fide. Circa priuim autem adverte, habentem verum titulum, quamvis eiusmodi decreto non indigat in foro conscientiae: per illud tamen iuarii in foro extenso, ne post triennium ab alio molesteretur, sive in iudicio petitorio, seu quo auctor petit sibi aliquid adiudicari, quod antea nō possedit; sive in possesso, hoc est, quo auctor petit illud sibi restituiri quod antea possedit. Habentem vero titulum coloratum, iuari, non tantum in foro externo modo iam dicto, sed etiam in foro conscientiae.

Ad quem titulum adverte duo esse necessaria: alterum vt habens illum sit ex iure habilis, capaxq; beneficij: de quo iudicandum est per tradita in preced. cap. 11. & 12. Alterum, vt beneficium accepit ab habente legitimam potestatem illud conferendi: de quo iudicandum est per tradita in cap. 14. & sequentibus. Per quæ duo, intelligitur id quod Rebuffus Depacifica possessoribus, num. 32. notat coloratum titulum sicuti, quando habitus est ab eo, qui de iure, sive generali, sive speciali, seu priu legi, potestatem habet conferendi, & nisi aliquod impedimentum obstat, iustus fuisset.

Porro per ipsam regulæ decretum, non iuari eos qui nullum, ne quidem coloratum, habent titulum, tenendum est cum Azotus in citato cap. 35. question. 1. Nam sequeretur alioqui, quod per eam regulam defendetur laicus beneficium accipiens aliquem Clericali tonsura, si postea per triennium illud pacifice possideret. Similiter defendetur bigamus, aut hereticus, aut infamis, aut excommunicatus, vel irregularis recipiens beneficia, si postea per triennium illa pacifice possideret. Similiter defendetur Clericus secularis absque dispensatione recipiens beneficium regulare, aut regularis accipiens beneficium secularis, si illud pacifice possideret per triennium. Itemque defendetur eti, qui imperasset beneficium alterius adhuc viuentis, & postea per triennium ab obitu, ipsum possideret pacifice. Quæ omnia sunt absurdia: quia tales beneficium accipiunt sine titulo, cuius sunt incapaces, nec possesso quantilibet longi temporis habilitati in capacem, iuxta cap. Causam, & cap. Acedentes, De praescriptiōnibus. Quidigit Rebuffus in citato tractat. numero 225. concludit de illegitimo, cui sine dispensatione facta est collatio beneficij: posse molestari, quantumcumq; illud per triennium pacifice possederit: cum ob suam incapacitatem non iuueret decreto propositæ regulæ: potest pariter concludi de omnibus antedictis aliisque in capacibus.

Vbi adverte difficultatem occurtere, An id verum sit, non tantum cum incapacitas fuerit ab initio possessionis, vt defecitus natalium vel ætatis: sed etiam cum orta fuerit de

tit de novo: vt cum is qui legitime accepit beneficium curatum, non profiteretur ad facerdotium intra annum, vel acquirit aliud beneficium incompatibile. De qua A. zor agit in citato cap. 35. quæst. 2. ass. m. intem cum Gome-
sio, & Nauarro tenens. Quam patrem in praxi consuli posse, facile concesserim, quando ille qui iure priuatur beneficio sic mendatus inuenitur, vt in eodem benefi-
cio fructuose versatur existinetur: quam tunc præsumi potest rationabiliter, quod Papa talem quoque velut suo illo decreto iuuare; quod de aliis vix præsumi potest: vt
pote quorum respectu, nulla datur causa cur cum eis, in beneficiis quibus iure priuantur, dispensetur iuuentur
contra iuris communis dispositionem.

Ceterum in re proposita nihil refert quod incapacitas ad beneficium, ignoretur aut à collatore, aut etiam ab eo cuiuslibet collatio: quia si quis titulus ea interuenient, ex collatione proueniat; tantum est p̄tūmp̄tus, req; ipsa falsus: atque adeo nullus. Neque existimandum est, mentem Pontificis esse per eandem regulam iuuare eum possessione beneficii qui nullo titulo, ne quidem colorato, illud tenet: præsertim cum id aduersetur iuri, vt intelligitur ex regula 1. iuris in sexto: cuius verba sunt. Be-
neficium Ecclesiasticum non potest liceat sine Ecclesiastica institutione obtinere. Et apertius in Concordatis tit. De pacificis possessoribus, his verbis: Monemus Ordinarios, vt diligenter inquirant ne quis sine titulo beneficium possideat: & si quem beneficium sine titulo possiderer repererint, declarent illi ius non competere, cuiuslibet
deportis detentio non obstante.

Circa secundam conditionem, vt scilicet non sit quis intrusus, aut violentus, nota ex Gomelio q. 47. posse quem de iure quinq; modis intrusum dici. Primo quidem eum qui propria, vel parentum auctoritate, non autem de licentia Superioris beneficium occupat. Secundo, eum qui manet in possessione, postquam lata est in ipsum depositio-
nis sententia: à qua non appellauit. Tertio, eum qui ante confirmationem sue electionis, administrat beneficium. Quarto, eum qui habet titulum, & possessionem à non habente potestate conferendi. Quinto, eum à quo alter spoliatus fuit.

Nota præterea illum tantummodo non iuuari eiusdem regulæ decreto, tanquam intrusum qui beneficium possidet sine titulo, non modo vero, sed nec præsumpto: vt accidit ei, qui illud accepit, & retinet propria auctoritate: aut cum præsumpto quidem, non tamen colorato: quia scilicet non habuit illum ab eo qui potuit legitimate conferre. Pro quo facit cap. fin. De excessib. P̄lat. Aut etiam cum colorato, sed per simoniam adepto: aut & sine simonia, sed beneficium de quo prouisus est, referuatur referuatione clausa in corpore iuris: nisi prouisus facta sit à Papa derogando illi regula, excludenti expresse duos casus postremo memoratos.

Quod autem nomine violenti, qui nec iuuatur eadem regula, intelligatur non modo is, qui per violentiam expulit alterum: sed etiam is, qui necu cōgerit renunciare beneficium suo, Rebiffus ostendit. De pacificis possessoribus, n. 230. & aliquot sequentib. Nobis sufficit quod quis possit repetrere beneficia sic resignata, ex cap. 2. & 3. De his quæ vi, meruisse causa fuit.

Circa tertiam conditionem, vt scilicet beneficium quis possedit per triennium, multa notantur ab eodem Rebiffus tractat eodem, quorum præcipua attigisse sufficiet.

Primum est, num. 34. si quis non ab initio possessionis: sed aliquanto post habuerit titulum coloratum: præscripcionem triennalem currere non ab illo initio, sed ab illo tempore, quo cœpit habere titulum coloratum; quod in sequenti numero 35. procedere addit, siue beneficium ha-
batur in titulum sive in commendam. Item numero 50. quantumvis per triennium possedisset cum simplici signatura Papa. Atque, vt deinceps ipse in particulari per mul-
tis consequentes numeris tractat, quocumq; modo ex super-
iustis traditis iure approbatis, possedisset: Quiuscumq; gen-
tis fuerint beneficia, paucis exceptis: de qua re ipse le-
gitimetur.

Secundum est, triennium debere esse completum. Vn-

de si parum, siam vnu t. iuntum dies, restaret regula proposita non obstat quominus possit sibi molestati posset: vt idem bene docet num. 266. tum aliunde: tum ex eo, quod vt tempus censematur completum, ex omnibus suis momentis, tanquam partium suarum aggregatione, constare debeat. fi

Tertium est, quod in proxime sequenti numero idem addit: si quis biennio beneficium pacifice possederit titulo colorato: alterum, qui ipso mortuo similiter possederit, non posse coniungere illum vnum annum cum duobus predecessoris: quia titulus huius, extintus fuit morte ipsius, iuxta cap. 1. De concess. p̄b. nec per successionem transire in alium: non enim hæreditatio iure acquiruntur beneficia Ecclesiastica; sed collatione Superioris, vt ex recepto Ecclesiæ vnu sati conitat.

Quartum est, quia possesso interrupta non continua-
tur habens tum initum, tum finem varium: eam non sufficere ad propositum triennium: nisi vnu idemq; posses-
sor sit, qui tempore etiam interruptionis, retinuerit suum titulum: prout (iuxta cap. Abbas, De iis quæ vi, &c.) re-
tinet is qui metu compulsa renunciavit beneficio, quod possedit cum titulo sicutem colorato; ita vt p̄feta eidem possessioni restituatur absque noua collatione. Quo fit
vt nihil sit quod obstat posterius istud tempus cum illo priori censeri coniunctum ad complementum triennij:
vt ipse Rebiffus ostendit num. 271. Idem dicit si interruptio possessionis contigerit ob superuenientem hostilitatem,
aut peletem, aliamve insuritatem, ex ead. ibidem num. 301.
& aliquot sequentib. bns

Potremus est: probato, quod quis possederit primo & tertio anno, censeri probaram esse continuam facel-
litionem: pro quo idem in precedenti num. 269. multos citat autores.

Circa ultimam conditionem, que est p̄fere pacifice, &
bona fide, notandum est possidere pacifice, vt interpreta-
tur Rebiffus num. 165. idem hic esse, ac possidere sine lite;
ita vt quantumvis controuerteria verbalis interuenient,
non cesset tamen pacifica possesso: nisi peruentum sit
ad citationem validam, quæ emanarit a Judice compe-
tentie; quæque sit executa, & i mandata: actitulus acto-
ris sit in iudicio exhibitus parti contra quam agit, prout
idem declarat in sequenti num. 169. p̄mittens in num. 166.
& duobus sequentib. id p̄fere, etiam, lis moueatur tan-
tum super possessione.

Aduerte vero si s. mota sit ab uno, non autem ab aliis:
post expletum triennium, eodem alios non posse illum
molestare: quia quoad eos sit pacificus triennalis posses-
sor. Aduerte præterea eam de qua hic agimus pacifi-
cam possessionem non impediri, & o quod lis moueatur
beneficiario super re aliqua sui beneficii, vt super uno
prædio, vel quibusdam decimis: quia decretum de paci-
ficiis possessoribus, tantum intelligitur de titulo beneficii:
qui coloratus esse debeat, nec super eo lis mota esse.

Aduerte porro, quæ idem a numero 302. inter cetera p̄ferequitur: si ob legittimum impedimentum aliquis in
iudicio agere non potuerit contra possidentem benefi-
cium, sibi, vt credit, debitum: durante eodem impedi-
mento, triennium non curtere: sed & tempore sequen-
te impedimentum, tantum adiungendum esse tempore
quod illud ipsum p̄cessit, quantum ad complementum
triennii requiritur. Debet vero impeditus protestari de
illo suo impedimento: aliqui non concederetur ei age-
re post triennium, iuxta capitulum finale, De appellatio-
nibus. Item ex Clementina Causam, De electione, de-
bet suam protestationem parti aduersa intimare. Quod
si fuerit impeditus, ne protestaretur, aut suam protesta-
tionem intimaret (vt quia toto triennio defensus est in
carcere, vel ab hostibus, aut morbo decubuit) potest post
triennium agere, vt in eod num. 310, idem Rebiffus habet:
quia impossibilium non est lex, distinct. 4. cap. Erat au-
tem lex.

Cum pacifica autem possessione, coniunctam esse de-
bere bonam fidem, qua possidens putauerit se habere iu-
stum titulum, quemadmo. contra Gomelium, quæst. 42.
tenet Rebiffus num. 28. pater; quia is qui fecit rem, quam
detinet,

detinet, esse alterius, ita quoniam potest prescribere: nec iure ciuii, nec canonico ex cap. fin. De prescript. Quoniam, vt docet Rebussus in sequenti numero, non tenetur triennalis possessor bonam suam fidem probare, quae presumitur ex ipsius titulo colorato: praemuptioque iuris ratione tituli, transfeuit in aduersarium onus probandi.

De hac materia causidicorum magis, quam Confessiorum propria, qui plenior em notitiam habere voleat; ex antem memoratis authoribus eam petere poterit; interea aduertens quod ad nostrum institutum facit: & Rebussus numero 22. & aliquot sequentibus ostendit; possidentem beneficium cum ante memoratis conditionibus, ita securum esse in conscientia, per eam cuius meminimus regulam Cancellariae, ut ab Ordinario molestari nequeat, ne quidem per denunciationem Evangelicam: quia post triennium, quantumcumque deprimentur, quod alius verum titulum habuerit, ipse iustus possessor est: quia per eiusdem regulæ decretum acquisivit ius, quo idipsum beneficium factum est suum.

De annali possessione pacifica, propter quam non potest in foro externo possessor inquietari, ex regula Cancelleriae, De annali possesso, nihil dicemus tanquam de propria alterius instituti. Qui volerit videre poterit Azorium in 2. par. Moral. Instit. lib. 7. cap. 34. & Gomissionem, qui eandem regulam tractat 8. quæstiones.

SECTIO POSTERIOR.

D: rescriptis Apostolicis.

265.

Restat unus modus acquirendi legitimate beneficium Ecclesiasticum, per rescriptum scilicet Apostolicum. Ad cuius intelligentiam, notandum est, rescriptum Apostolicum esse speciem quandam constitutionis Ap. Et licet in hoc differens a ceteris, quod sit personale, tantumque pertineat ad eos, ad quos mittitur: cum ceteræ Apostolicæ constitutiones generales sint, jusque commune contineant. Illius vero tria distinguunt genera, de quorum inter se differentiis legi potest Rebussus in Praxi beneficiorum prima par. propriis titulis. Quædam enim sunt rescripta, quæ dantur contra ius commune, & proprii vocantur priuilegia, vel dispensationes: vt cum Papa permittat alicui retinere plura beneficia incompatibilitate de iure. Quædam vero sunt, quæ dantur in ordine ad lites, & vocantur rescripta iustitia: vt cum ad cilium petitionem Papa certum iudicem designat, qui de causa cognoscat: aut cum de aliqua controverbia consultus, respondet quid iuris sit. Quædam denique sunt, quæ ideo appellantur rescripta gratia, quod Papa aliquid per illa præter ius concedat, vt cum alicui idoneo præbendam conferri iubet. Quod fit dupliciter, uno modo per literas Apostolicas, quibus tribuitur alicui ius ad beneficium vacaturum, & dicuntur gratia expectativa. Altero modo per literas quibus mandatur vel Ordinarii, vel alicui executori ad id deputato, vt de beneficio vacante prouideatur Clerico, pro quo illæ scribuntur: & dicuntur rescripta seu mandata. Qui duo modi sunt, quibus hic agimus de rescriptis. Eoruim vero introducendorum causas, & variis formas qui scire volet, legere poterit Corrasium in sua Paraphrafi in materiam beneficiorum part. 4. cap. 5. Pro Confessori autem iuxta institutum nostrum instructione.

266.

Notandum est primo, horum quidem rescriptorum, seu mandatorum Apostolicorum usum prohiberi in Concilio Trident. sess. 24. cap. 19. De reformat. propter abusum, qui in reseriam de se iustas, per malitiam hominum irripit; non esse tamen de se illicitum, & reprehendendum, si ab sit abusus: vt patere potest ex eo, quod Papa liberam habeat dispositionem in beneficiis, ex cap. 2. De præbendis, in 6. & ex Clement. 1. §. final. tit. Ut lite pendente: consentaneumq; sit, vt ipse conferat beneficia iis qui sunt bene meriti de Ecclesia, & qui seruunt in curia Romana: atque vt possit pauperibus graduatis aut literatis prouidere, cum plerumque ab Ordinariis negligantur.

tur: præfertim cum talia rescripta sic ab ipso dantur, ut nemini debeant præiudicium adferre. Nam quod ipse id intendat, patet argumento cap. Ad aures, & cap. Mandatum, De rescriptis: unde vtrobisque glossa t. idipsum colligit. Addé quod cum in iisdem rescriptis Papa constituit, ut Ordinarius conferat alicui beneficium, debeat intelligi si talis alias sit capax secundum ius canonicum, iuxta cap. Cum adeo, De rescriptis, & cap. Causam, De electione, neque beneficium sit de illis, quæ dicuntur excepta iuxta sequens notable.

Notandum est igitur secundo, in iisdem rescriptis, seu mandatis Apostolicis, etiam si dentur cum clausula generali: *Quodcumque beneficium, ad cuiuscumque collationem pertineat*, non includi beneficia, quæ reperuntur nominati in iure excepta, nisi fiat expressa de illis mentio. Sunt autem primo dignitates electiæ, ex cap. Cum in illis, De præbendis, in 6. §. Illis, & ex Clement. 1. codem titulo. Secundo, beneficia curata ibidem, vtrobisque in principio. Tertio, beneficia quæ sunt iurispatronatus laicorum, argumento capit. Cum dilectus, De iure patronatus. Quarto, beneficia creata post datum eorumdem rescriptorum, ex Clement. finali, De rescriptis: vt cum rescriptum, datum est mense Ianuario, & beneficium quod virtute illius petitur, creature est mente Nouembri sequenti: prout declarat glossa t. ibidem. Quinto, beneficium legitime sublatum de Ecclesia, seu suppressum, ex cap. Cum accessissent, De coistitutionibus. Sexto, beneficia quæ ad mensam Prelati pertinent, illiq; vñita sunt; quia non solent vacare, ex Clementina vnica, §. Quidam etiam, De excelsibus Prælatorum. Septimo, beneficia, quæ fuerint reseruata P. p. Octavo, beneficia quæ ante datam ipsorum rescriptorum, fuerunt vñita aliis: quia non possunt separari sine præjudicio: quod inducere prælendum non est, intentionis esse Papæ. Nono beneficium monocolum, id est, quod vincum pertinet ad alium Ordinarii collationem: vt ex glossa ad Clementinam p. inam, De præbendis, Cor. viii habet in paraphrafi in mate. i. iiii. Sacerdotiorum, par. 4. cap. 5. nu. 49. Et rationem reddit, quia mandatum Papæ est de aliquo beneficio prouideri: & relatiuum aliquo upponit pluralitatem.

Addit idem, Tum beneficia regularia: cum rescriptum est pro seculari: & contra: quia regularia regularibus, & secularia secularibus da i oportet, ex cap. Super eo, De regularibus, & ex cap. Cum de beneficio, De præbendis, in sexto. Tum beneficia vacantia in Romana curia, ex cap. 2. in fine, de præbendis, in sexto. Tum vacantia ex causa permutationis, quia solis permutantibus debentur, ex cap. Vnico, De rerum permutatione, in 6. Tum beneficia ex confiterudine Ecclesie per antiquorem Canonicum optata, ex cap. finali, De confiterudine, in sexto. Tum etiam beneficia deuoluta ad Capitulum per Episcopos negligentiam, ex Clementin. Si de beneficio, De præbendis, Tum demum beneficia paterna, ne in illis successio induci videatur ex cap. 2. & cap. Ex transmisla, De filiis presbyterorum.

Notandum est tertio, eum pro quo promouendo conceditur rescriptum Apostolicum, teneri intra decem dies post habitam notitiam de beneficio vacatione, illud acceptare, ex cap. Si pluribus, De præbendis, in 6. sique primum beneficium vacans negligat petere, aut non acceptet, gratia Apostolica expirat, ex cap. Si Clericus, ed. tit. & lib. Nisi in fraudem illius continget vacatio: vt quando tenui beneficio renunciatum esset, ne ille pingue beneficium Clerici moribundi consequatur, ex cap. 2. De renunciatione, in 6. Item nisi beneficium esset ligiosum, aut ab alio occupatum: vt ex Rota decisione 608. in antiquis, habet in fine citati cap. 5. Corrasius quia culpandus non est, qui se litibus noluit implicare. Cum quo Corasio in num. 20. & 21. adde: si in rescripto adiecta sit clausula optionis (vt in cap. 1. De concessione præbendæ, in 6.) nempe conferas, quod duxerit acceptandum: tunc illum pro quo datum est posse ex pluribus beneficis simul vacantibus, eligere pinguis, ex cap. Si pluribus, citato: etiamsi tenue prius vacauerit, quod alio qui acceptare tenebatur, iuxta ante quoque citatum cap.

Si Cle-

Si Clericus. Alias clausulas mandatorum Apostolicorum, & eam etiam vnum tradit Rebusus in praxi beneficio proprio cuiusq; titulo.

Notandum est quarto, postquam impetratum est Apostolicum rescriptum, antequam executioni mandatur, eos quorum intercessit, si iustum illius impediendi causum se habere putent, posse oblicere surreptionem, aut obreptionem: hoc est, rescriptum suppressa veritate, aut expressa falsitate impetratum esse, unde irritum, & inane reddatur: quia tam in libello supplici impetrantis, quam in ipso rescripto, exprimi debent omnia ea ob quae impetrans potuisse vel similiter pati repulsum. Deinde in omnibus rescriptis haec clausula, *Si prece veritate nitantur, semper intelligitur: ita ut eam adiici opus non sit, ex cap. 2. De rescriptis.*

Quae autem sint illa, ob quae impetrans potuisse veritatem pati repulsum, haber glossa ad cap. Super literis, *verbo, Literas dedimus, De rescriptis;* quibus adde quod pro generali documento in hac re habendum proponit Corasius in citato cap. 5. num. 36. 37. & 38. exprimenda esse non tantum ea, qua Romanum Pontificem ad concedendum retardare possunt, aut difficultorem reddere: sed etiam quacumque iure nominari caudent (*qua glossa commemora ad cap. Si proponente, De rescriptis, adverbio De hoc, etiam eorum expressione non valde mouetur Papa ad recusandum: ut si beneficium antea obtinut, si modicum: de quo nihilominus mentio facienda fuit, iuxta citat. cap. Si proponente, & cap. Si motu proprio, De præbendis in 6. Quanquam ignorantia probabilis, ut per cap. Gratia, De rescriptis, in 6. addit Corasius, in ea re excusat à surreptione.*)

Quæ vero sint qualitates, quæ morosiores, aut difficultiores reddere possunt Papam, cum ius eas non prescribat, ut intellegatur: recurrentum est (prout ex Lupo allegatione 89. addit Corasius) ad coniecturas: quæ colliguntur ex confutacione Papæ; qui alias noluit idem concedere: aut concessit quidem, sed difficulter: aut ex stylo Romanæ curiæ, cui si rescriptum probatum fuerit repugnare, aut etiam alias reparationi: Index executionis eiusdem rescripti tanquam suspecti debet differre, donec à Papa de re monito, secundum mandatum accipiat.

Notandum est quinto, rescriptum Apostolicum, quo mandatur de beneficio prouidere alicui, nullum ius speciale tribueret mandatario, ex glossa capituli Ad audiendum 2. de rescriptis, *verbo Renuntiantes:* dare tamen potestatem implorandi officium executoris: ut occurrente beneficii vacatione ei prouideat, aut curet per Ordinarium prouideri, ex cap. Si postquam, De præbendis, in 6. Quod etiam notat Corasius in sequenti numer. 39. Addens tale mandatum non impetrare, quominus alteri, quam impetrantibus Ordinario facta collatio, valeat: nisi praedictat prohibito executoris, vel in mandato Papæ, expressum sine alteri beneficium conferatur, ex cap. Si soli, De concessione præbendæ, in 6. aut alterius sine Papæ, siue executoris dati ad prouidendum insinuata sit voluntas ligandi Ordinarium collatorem, ex cap. 1. §. Ex parte, eodem titulo, & libro, & cap. Tibi qui, De rescriptis, eodem libro.

Notandum est sexto, *quod etiam consequenter Corasius assert:* pluribus mandatariis concurrentibus præferri debere eum, qui prius impetravit Apostolicum mandatum, cap. Eum cui, & cap. Quia sèpe, De præbendis, in 6. cap. Tibi qui, & cap. Duobus, De rescriptis, in 6. Quod si omnes impetraverint eodem die, præferri debet is qui per testes probatur, aut ex literis impetracionis cognoscitur impetrasse priore hora, ex glossa ad prædictum cap. Duobus, per regulam iuris, in 6. Qui prior est tempore, prior est iure. Quod si de hora non constet, sed solum de die, melior est conditio possidentis. cap. Si à sede, De præbendis, in 6. sique neuter possidat, ille præfertur cui gratia facta est à collatore maiorem prærogatiuam habente: ut is cui gratia facta est à Papa, ei cui facta est à legato: & is cui ab honore ei cui facta est ab Ordinario, ex eodem cap. Si à sede.

Sunt tamen aliquot casus in quibus secundus mandatarius præfertur. Primum est, cum in literis secundi mandatarij Papa dicit ut anteferatur quibuscumq; aliis. Secundus est, cum duo Pontifices dant mandatum, predecessor & successor: præfertur enim is qui habet illud à viuente, iuxta cap. Authoritate, De concess. præbendæ eodem libro. Tertius, quando prius non est capax beneficij primo vacantis: ut verbis gratia quia anhexum habet Ordinem sacerdotalem, quem quia per aetatem non potest capere, præfertur posterior, qui id potest ex cap. Ei cui, De præbendis, in 6. Quod Corasius nu. 44. notans, addit idem esse quando mandatur dari priori simplex præbenda, & posteriori præbenda cum dignitate. Pro quo est textus in cap. Quia sèpe, De præbendis, in 6. Ultimus est, quando prius impetranti, notabili negligentia imputari potest: tunc enim præfertur posterior ex supra citar. cap. Tibi qui, in fine, & ex cap. Si Clericus, De præbendis, in 6. quod torum Corasius num. 45. monet hanc arbitrio ditimendum.

Notandum est septimo, mandata istiusmodi finiri, seu expirare, tum reuocatione concedentis, aut successoris; tum etiam renunciatione mandatarij: de qua re videri potest idem Corasius in seq. nu. 52. & deinceps.

Notandum est octavo, varia esse genera rescriptorum Apostolicorum, quæ Azor persequitur in 2. part. Moral. Instit. lib. 7. cap. 31. & duobus leguentibus, apud quem videnda relinquam breuitatis studio: contentus monere de iis quæ pro Clerico paupere promovendo dantur, & dicuntur literæ in forma pauperum, quod nequeant licite peti pro illo, qui habet patrimonium sufficiens, vel pensionem; vel quid alius perpetuum, quo possit per vitam commode sustentari: quia, cum tales literæ sint pro pauperibus Clericis, congruerent cap. Si pro Clericis, & cap. Si pauper, De præbend. in 6. si quis eas impetrat mentiendo se pauperem Clericum esse, vel tacendo alimenta sufficiantia, quæ habet; literæ ipsæ iudicantur surreptitiae, nec in conscientia valet collatio, vi carum facta: ut confirmatur à simili de eleemosyna facta ei qui se pauperē effementitur. Quod idem iudicandum est paratione de eo, qui beneficium peteret ab Ordinario mentiendo se pauperem: non autem tacendo se patrimo. Num aut aliud habere sufficiens ad se tota vita commode sustentandum. Ratio est: quia Ordinarius, qui Clericos suos cognoscere præsumitur, censetur beneficium dare non in aliqua forma pauperum, sed absolute: siue petens pauper sit, siue diues. Id quod de Papa non potest similiter præsumi, maxime in literis, quas non nisi pro pauperibus Clericis dare solet.

Appendix: De acquisitione beneficij per incapacem.

IN acquisitione beneficij per incapacem, spectanda est Confessario; tum peccatatio, tum poena, quæ illud sequitur, tam ex parte conferentis beneficium indigo, quam ex parte indigne illud accipientis.

Peccatum igitur graue in illa committit ex parte vtriusque illorum, patet per notata ex sacris canonibus. Rebusus in praxi beneficiorum, par. 1. De penitentia contra collatores indignis conferentes: & maxime ex eo, quod ipsa vergat in detrimentum domini honoris in Ecclesia. Inde enim est, quod melius sit paucos habere in ea ministros, qui possint dignè opus Dei exercere, quam multos inutilles, & cap. Tales, distinct. 23. & cap. penult. De ætate, & qualitate. Deinde quod si transgressio sacrorum Canonum, qui sunt statuta illorum, de quibus Christus ait Lucæ 10. Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit. Tertio, quod impudentem diuinæ maiestatis irreuerentiam habeat coniunctam: tum in eo quod infidelem Deo officiat illum, quem tanquam dispensatorem fidelem, & prudentem ipsæ constituit super familiam suam, Luc. 12. Tum in eo, quod indigne beneficium conferre idem sit, ac cœcum animal Deo offerre, ex D. Hieronymo, cuius verba haec referuntur, distinct. 49. cap. finali. Cœcum animal offert, qui ordinat indōctum loco docti, magistrumque facit, qui vix discipulus esse poterat.

272.

273.

Quarto, quod ea geret scandalum in Dei populo; dum pro vero pastore darur illi falsus, praesertim cum alium oves non sequantur, sed fugiant ab eo, quia non noverunt vocem alicenorum: ut veritas ait Ioan. 10. sicque animabus subtraeta pastorali cura, occasio præbet ruinæ: quod quam sit formidabile pater per illud Domini Matt. 18. Quid scandalauerit vinum de pusillis istis, qui in me credunt: expedit ei ut suspenderat mola asinaria in collo eius, & demergatur in profundum maris. Adde quod etiam si populus talem aliquem sibi præficeret, non cœsaret peccati ratio: quia ut haberetur in cap. Miramur, distinet. 61. id non est consulete populo, sed nocere: nec præstare regimur, sed augere dicimus.

Postremo, quod per eum iniuria graui afficiatur: tum Ecclesia, cui nihil magis officit, quam quod in digni assumentur in ea ad regimen animarum, cap. Nihil est, De electione: tum is cui, tanquam digno beneficium debebat: ut potest qui contra ius, fasque eo defraudatus est: sicut & sacrilegè defraudatur Ecclesia vero pastore ei debito. Quandoquid si sacrelegium est immane, omnium prædonum crudelitatem superans, defraudare Eccleiam suis temporalibus, aut pauperibus ergoanda subtrahere, ut ex D. Hieronymo refertur in cap. Gloria Episcopi, §. Amico, 12. quæst. 2. nonne & erit eam dem Ecclesiam, & populum spirituali pabulo indigentem defraudare vero pastore. Alia ad cuiusdem criminis grauitatem persuadendum accumulator possent: sed si quos ista non moueant, quid mouere posse in hoc genere non video.

Quod attinet ad poenam que tale peccatum sequitur, certum est quoad vitam futuram, esse æternam damnationis, & grauissimam: tum propter variam malitiam graue, quam contineat etiam: tum propter ruinam, & perditionem animarum multarum ex illa prouenient: quæ imputatur tam iis, qui illarum cura commiserunt indignis, quam iis qui indigni illa suscepient: sicut & submersio nauis, ideo contingens quod huius gubernatio commissa esset imperito, imputetur iam committenti, quam commissario. Ad quod confirmandum induci potest illud Ezech. 3. Si dicente me ad impium morte morieris, non annuntia ueris ei, neque locutus fueris, ut auertatur à via sua impia, & viuat; si impius in iniuitate sua morietur: sanguinem autem eius de manu tua requiram.

Quod præsentem vitam vero, poena est obligationis resarcendi damnum inde secundum, & restituendi fructus perceptos, nisi obtingatur à Papa illorum remissio. Quam restitucionem si incapax promotus ad beneficium non faciat; Superior à quo promotus est, eam facere tenetur: tamen particeps in iusta acceptione, iuxta communem doctrinam De obligatione restituendi nascente ex tali participatione. Ita Superior qui incapaci beneficium contulit, priuatus potest conferendi alia, prima vice, ex cap. Cum in cunctis, §. finali, & ex cap. Cum Vintonensis, De electione. Incapax vero qui beneficium accipit, non tantum tenetur poenitence in iusta acceptione, sed etiam tener accepit resignare simpliciter in manu collatoris ordinarij. Resignate vero alteri non potest: quia resignatio supponit titulum, quem nisi cum eo dispensatum sit non habet in beneficio se accepto.

Vnde etiam fit quod emodum attigit Rebussus in tract. De pacificis possess. num. 172. ut nequeat id ipsum præscribere per illius pacificā triennalem possessionē. Et ratio est, quia possessio qualitumcumque longi temporis non habilitat incapacem, iuxta cap. Causam, & cap. Accedentes, De prescript. & antedicta in praecedenti numer. 179. Quod procedit quantumcumque laboret quis probabiliter ignoranter suæ incapacitatis: quia ignoranter non dat titulum: adeo ut incapax nullum habeat nisi falso: & ideo insufficientem ad præscriptionem triennale. Quinimo si cognoscat suam incapacitatem, etiam si ignoret propter eam ius arcere ipsum à beneficio: præterquam quod nullum acquirit titulum, grauiter peccat: quia ignoranter eius, quod ad statum proprium alicus pertinet, non excusat ipsum à peccato.

CAPUT XIX.

De pluralitate beneficiorum.

SUMMARIUM.

- 275 *Casus in quibus licita est pluralitas beneficiorum.*
 276 *Damna quæ sunt ex ea sequi, ob qua cœntur esse de iis quæ vergent magis in malum, quam in bonum.*
 277 *Tam naturali, quam positivo, eo quod tam diuino, quam Canonico iure prohibetur pluralitas beneficiorum curatorum.*
 278 *Pluralitas dignitatum prohibetur iure tum naturali, tum canonico, non item diuino positivo.*
 279 *Idem iudicium est de beneficiis exigentibus residentiis.*
 280 *Quid tenendum sit de pluralitate aliorum beneficiorum.*
 281 *De dispensatione in pluralitate beneficiorum.*
 282 *De causis iustis, ob quas ea fieri possint: & quod per tolerantiam Papæ talis pluralitas non excusat.*
 283 *Non est contra ius naturale habere simul duo beneficia simplicia residentiam non requirentia.*
 284 *Plura beneficia in re arbitrandâ considerande de necessitate.*
 285 *Quis cœnsus sit habere beneficium sufficiens ad suam sustentationem.*
 286 *Circumstantia in ea re arbitrandâ considerande de necessitate.*
 287 *Quat. nus possit confuetudine introduci, ut unus habeat duo beneficia Ecclesiastica.*
 288 *Quatenus legitime dispensatus ad plura beneficia possit ea retinere post abusum in eis commissum.*
 289 *De eo qui plura beneficia tenet à Papa dispensatus sive iusta causa.*
 290 *Monita pro Confessario super hac pluralitate.*

VN A est de hac re difficultas, An liceat vni habere simul plura beneficia. Ad cuius explicationem reuocanda est in memoriam distinctione beneficiorum, quam propositumus in praecedenti libri. 19. cap. vlt. scđ. 2. sub finem: quod quadam habeant annexam curiam animarum in utroque foro: quædam in foro tantum externo: quædam in interno: quædam in neutro: quorum tamen nonnulla annexam habent dignitatem, seu autoritatem, & honorem præcedendi alii: & nonnulla sint omnino simplicia; id est, nec iuris distinctionem, nec dignitatem habent annexam. Quæ autem sint sive huius generis, sive alterius ex præcedentibus, loco memorato notatum videri potest.

Prænotandum est præterea cum D. Thom. in Quodlibeto 9. art. 15. tria distingui genera actionum humanarum: vnum carum quæ suæ natura sunt adeo male, ut nulla ratione bene fieri possint, quacumq; circumstantia addita, ut mentiri. Alterum earum, quæ suæ natura sunt indifferentes: ita ut bene vel male fieri possint additis circumstantiis, ut ambulare loqui. Tertium earum, quæ nec sunt omnino male, nec omnino indifferentes: magis autem vergunt ad malorum, quam ad bonarum naturam, ut occidere hominem: quod etsi magis ad malum quam ad bonum vergit, tamen positis aliquibus circumstantiis iuste sancteque fit: prout doceri solet ad §. Decalogi præceptum.

SECTIO I.

De modo, quo mala est pluralitas beneficiorum.

Vibus ita notatis proponenda sunt, quæ certa videatur. Deinde quæ dubia. Certum ergo videtur primo, plura beneficia simul habere, non esse ita malum, ut nulla omnino ratione id licitum esse possit: ut argumento est, quod sint aliquot casus in quibus sive naturali, sive Ecclesiastico iure communi, tale quid conceditur: quos referunt Syl. Beneficium 4. num. 3. & Tabiena, Beneficium 2. quest. 26. alioque post glossam 21. quæst. 1. in summa. Primus est, cum beneficia sunt adeo tenuia ut neutrum sufficiat ad honestam sustentationem beneficiarii. Intellige autem iuxta distinctionem Concil. Trid. sess. 24. cap. 17. De reform. si utrumque sit simplex, nec residentiam requirat. Secundus est, quando Parochialis Ecclesia est annexa Canonica-